

งานประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี โทร.0-5387-3046-7
www.mju.ac.th/prmacjo

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (1 มีนาคม 2548) โดยการสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์ (กัญชง) เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูงแก่มูลนิธิโครงการหลวง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ และศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่

ตั้งแต่ พ.ศ.2548 ถึงปัจจุบัน ทำการศึกษาคัดเลือกพันธุ์เฮมพ์ที่มีสารเสพติดต่ำ มีการเจริญเติบโตดี รวมทั้งศึกษาแนวทางการเพิ่มผลผลิต แปรรูป เส้นใย ศึกษาด้านการตลาด รวมทั้งกำหนดร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง โดยมีผลการศึกษาวิจัยและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกกัญชงหรือ "เฮมพ์"

กัญชง เป็นพืชที่สามารถสร้างรายได้จากการผลิตให้กับเกษตรกรและประเทศในหลายประเทศได้นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น สิ่งทอ อาหาร เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์บำรุงสุขภาพ และเครื่องสำอาง เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยยังถือว่าเฮมพ์เป็นพืชเสพติดชนิดหนึ่งที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มพืชเสพติด หวงห้าม ประเภท 5 เช่นเดียวกับกัญชา ทำให้เกษตรกรต้องลักลอบปลูกในพื้นที่ห่างไกล ยกเว้นบางพื้นที่ที่มีการปลูกและแปรรูปภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ

แนวทางการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์

หนุนปลูกกัญชง(เฮมพ์)ในพื้นที่สูง ผลวิจัยแนวโน้มพืชเศรษฐกิจทำเงิน

ผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมาสรุปได้ดังนี้ การวิจัยและพัฒนาพันธุ์เฮมพ์ให้มีสารเสพติดน้อยพบว่ามี 4 สายพันธุ์ ที่แสดงแนวโน้มปริมาณสารเสพติดค่อนข้างต่ำ ได้แก่ สายพันธุ์แม่สาใหม่ สายพันธุ์ห้วยหอย สายพันธุ์ปางอุ๋ง และสายพันธุ์ V50

การพัฒนาการปลูกและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพบว่า การปลูกเฮมพ์เพื่อผลิตเส้นใยในควรเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนสิงหาคม และมีระยะปลูกที่เหมาะสม คือ 10 x 20 เซนติเมตร สำหรับการปลูกเฮมพ์เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ควรมีระยะห่างของหลุมปลูกประมาณ 1 เมตร

การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเส้นใยและเมล็ดเฮมพ์พบว่า มีศักยภาพในเชิงอุตสาหกรรม งานวิจัยสามารถลดขั้นตอนการแปรรูปและวิธีการสกัดน้ำมันจากเมล็ดเฮมพ์ ที่ประกอบด้วย กรดไขมันและสารอื่นๆ ที่จำเป็นต่อร่างกายในปริมาณสูง

การตลาดเฮมพ์และผลิตภัณฑ์พบว่า มีตลาดรองรับและราคาอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญคือข้อจำกัดด้านกฎหมาย ทำให้ขาดการประชาสัมพันธ์ในวงกว้างให้เป็น

รู้จักและมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ

การขออนุญาตปลูกเฮมพ์ในประเทศไทยในปัจจุบันยังเป็นข้อจำกัดของการสนับสนุนเฮมพ์ในเชิงพาณิชย์ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 135 (พ.ศ.2539) แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 ระบุว่า Cannabis เป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ซึ่งโดยนัยดังกล่าว พืชกัญชงจึงจัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 5 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษประเภท 5 เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจะอนุญาต โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้

รายงานพิเศษ

ในปัจจุบันมีการอนุญาตเฉพาะกรณีเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงทำให้เป็นข้อจำกัดในการสนับสนุนการปลูกเฮมพ์ในเชิงเศรษฐกิจ

แผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง พ.ศ.2552-2556 มีข้อเสนอยุทธศาสตร์ รวม 4 ด้าน

1.ยุทธศาสตร์การศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี พัฒนาปรับปรุงพันธุ์เฮมพ์เพื่อได้สายพันธุ์ดีมีคุณภาพ, ศึกษาการเขตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพเฮมพ์, ศึกษาและพัฒนาการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า ,พัฒนากระบวนการแปรรูปจากเมล็ดเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์,พัฒนากระบวนการแปรรูปจากส่วน อื่นๆ ของต้นพืช และเศษเหลือทิ้งเพื่อเพิ่มมูลค่า

2.ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปลูกและการสร้างมูลค่าเพิ่มส่งเสริมเกษตรกรปลูกเฮมพ์เพื่อผลิตเส้นใยภายใต้ระบบการควบคุม, พัฒนาระบบการแปรรูปเส้นใย การผลิตสินค้าหัตถกรรมและการตลาด, พัฒนาผลิตภัณฑ์จากน้ำมันในเมล็ด และกากเหลือจากการแปรรูป

3.ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ มีแนวทางมาตรการที่สำคัญ

คือการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับต่างประเทศที่มีการผลิตเฮมพ์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการดำเนินการทั้งทางด้านวิชาการ ด้านการผลิต และการค้าร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

4.ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ต้องจัดให้มีกลไกการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจบนพื้นที่สูง

ในส่วนของกลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ควรมีการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการตามยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ให้มีกลไกการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์เทคโนโลยี พัฒนาปรับปรุงพันธุ์เฮมพ์เพื่อได้สายพันธุ์ดีมีคุณภาพ, ศึกษาการเขตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพเฮมพ์, ศึกษาและพัฒนาการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า ,พัฒนากระบวนการแปรรูปจากเมล็ดเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์,พัฒนากระบวนการแปรรูปจากส่วน อื่นๆ ของต้นพืช และเศษเหลือทิ้งเพื่อเพิ่มมูลค่า

กำหนดแนวทางการควบคุม การขออนุญาตเพื่อการปลูก การครอบครอง การเคลื่อนย้ายและการแปรรูปเฮมพ์ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเอื้อต่อการสนับสนุนเฮมพ์เป็นพืชเศรษฐกิจในบริบทพื้นที่สูง

แนวโน้มการส่งเสริมการปลูกเฮมพ์หรือกัญชง เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการตลาดนั้น กำลังเป็นที่จับตามองว่า น่าจะมีอนาคตถึงขั้นพืชเศรษฐกิจใหม่ของเราทีเดียว